

S M L O U V A

MEZI ČESKOSLOVENSKOU SOCIALISTICKOU REPUBLIKOU A RAKOUSKOU REPUBLIKOU O ÚPRAVĚ VODOHOSPODÁŘSKÝCH OTÁZEK NA HRANIČNÍCH VODÁCH

Prezident Československé socialistické republiky a spolkový prezident Rakouské republiky se dohodli uzavřít smlouvu o úpravě vodohospodářských otázek na hraničních vodách a k tomu účelu jmenoval svými zmocněnci: prezident Československé socialistické republiky p. Ing. Miloslava Boháče, ředitele odboru vodního hospodářství ministerstva lesního a vodního hospodářství, spolkový prezident Rakouské republiky p. mimořádného a zplnom. velvyslance Dr. Aloise Marqueta, vedoucího hospodářsko-politického odboru spolkového ministerstva zahraničních věcí, kteří vyměnivše si své plné moci a shledavše je v dobré a náležité formě, se dohodli takto:

Článek 1

Místní působnost

Tato Smlouva se týká vodohospodářských otázek a opatření na hraničních vodách, kterými jsou

- a) úseky vodních toků, jimiž probíhají státní hranice mezi smluvními státy,
- b) vody protínající státní hranice a vody se státními hranicemi sousedící, pokud na nich učiněná vodohospodářská opatření na území jednoho smluvního státu by podstatně nepříznivě ovlivnila vodní poměry na území druhého smluvního státu.

Článek 2

Věcná působnost

(1) Vodohospodářské otázky a opatření ve smyslu článku 1 se vztahují na změny říčního režimu, úpravy toků, na stavbu hrází proti velké vodě, ochranu před velkou vodou a ledy, meliorace, zásobování vodou, udržování čistoty vod, využití vodní energie podle odstavce 2, na mosty a přívozy, jakož i na záležitosti plavby, pokud souvisí s opatřeními vodního stavitelství ve smyslu této Smlouvy, jako je udržování splavnosti a označení plavební dráhy, odklizování překážek plavby a plavební zpravodajství.

(2) Tato Smlouva se nevztahuje na

- a) rybářství
- b) využití vodní energie, pokud má pro energetické hospodářství význam.

Článek 3

Všeobecné závazky

(1) Smluvní státy se zavazují neprovádět na hraničních vodách podle článku 1 písmena a) bez souhlasu druhého smluvního státu žádná opatření, která by nepříznivě ovlivnila vodní poměry na území druhého smluvního státu. Souhlas může být odepřen jen z pádných důvodů.

(2) Smluvní státy se dále zavazují projednat před zavedením vodohospodářského řízení (článek 10 odstavec 4 první věta) v Československo-rakouské komisi pro hraniční vody podle článku 14 (Komise) opatření, která jsou plánována na hraničních vodách podle článku 1 písmena b). Přitom se Komise vynasnaží o dosažení dohody.

(3) Na hraničních vodách podle článku 1 písmena a) oba smluvní státy disponují - bez újmy nabytých práv - polovinou odtékajícího přirozeného množství vody, které není zvětšeno technickými zásahy.

(4) Tam, kde bude nutná ochrana hraničních vod před znečištěním, budou se smluvní státy snažit o zlepšení a při nově vzniklém vypouštění odpadních vod předepíšou jejich čištění.

(5) Dále budou smluvní státy podle možnosti pečovat o to, aby provozem vodohospodářských děl a zařízení všeho druhu na hraničních vodách neutrpěly škodu vodohospodářské zájmy druhého smluvního státu.

Článek 4

Údržba a zvelebování

(1) Smluvní státy budou udržovat, pokud to bude nutné, v dobrém stavu vody uvedené v článku 1 včetně staveb, děl a zařízení na těchto vodách, a budou jejich stav podle potřeby zlepšovat.

(2) V souladu s vnitrostátními předpisy budou smluvní státy podporovat na svém území výstavbu vodohospodářských děl a zařízení, jimiž bude zajištěna ochrana před nebezpečím velké vody a ledů podél hraničních vod; stejně tak se bude podporovat udržování čistoty hraničních vod a zřizování takových vodohospodářských děl a zařízení, jejichž účelem je odvodnění nebo zavodnění přilehlého území, zásobování pohraničních obcí vodou a konečně využití vodní energie hraničních vod nebo zlepšení plavby.

Článek 5

Provádění údržby

(1) Každý smluvní stát bude pečovat na svém území o udržování hraničních vod, regulačních staveb a ostatních vodohospodářských děl a zařízení na nich.

(2) Každý smluvní stát pečuje také o údržbu vodohospodářských děl a zařízení vybudovaných na základě povolení nebo zvláštní dohody na jeho území a sloužících zájmům druhého smluvního státu.

(3) Vyklizování koryta a břehů hraničních toků se má dít podle potřeby a provede je každý smluvní stát zpravidla na svém území na vlastní náklady.

(4) Bagrování brodů se provádí zpravidla tak, že smluvní státy prohloubí střídavě jeden celý brod.

(5) O společném postupu při provádění prací podle odstavců 3 a 4 a o jejich nutnosti se usnese Komise.

Článek 6

Projektování

(1) Projektování vodohospodářských opatření smluvních států se děje podle směrnic, které stanoví Komise.

(2) Projekty pro taková opatření, která se provádějí na vlastním státním území, vypracuje příslušný smluvní stát. Týkají-li se opatření obou státních území, vypracovává v jednotlivém případě projekt ten smluvní stát, který určí Komise.

(3) Komise bude dbát, aby potřebné podklady pro projektování dala příslušná místa smluvních států k dispozici a aby potřebná spolupráce se děla vhodným způsobem.

Článek 7

Provádění opatření

(1) Každý smluvní stát provádí vodohospodářská opatření, zejména regulační a ostatní vodohospodářské stavební práce, na svém území v zásadě sám.

(2) O provádění opatření včetně rozsáhlých oprav, na které mají oba smluvní státy společně přispívat, se usnese Komise.

(3) Bude-li třeba provést opatření na obou státních územích a mohou-li být z technických nebo hospodářských důvodů provedena jen společně, o způsobu provedení se usnese Komise.

Článek 8

Náklady

- (1) Každý smluvní stát nese náklady na provedení vodohospodářských opatření, která má podnikat na svém území a která mají výhradně sloužit jeho zájmům.
- (2) Náklady na provedení vodohospodářských opatření, která slouží zájmům obou smluvních států, nesou smluvní státy v poměru svých zájmů bez zřetele na to, zda jde o práce na území jednoho nebo obou smluvních států.
- (3) Náklady na provedení vodohospodářských opatření, která jsou podnikána na území jednoho smluvního státu, slouží však výhradně zájmům druhého smluvního státu, nese smluvní stát, jehož zájmům opatření slouží.
- (4) Náklady spojené se zaměřováním, projektováním a řízením provedených prací, si smluvní státy nebudou vzájemně hradit, nebude-li v jednotlivých případech dohodnuto jinak.
- (5) Ustanovení odstavců 1 až 4 platí obdobně také pro náklady na údržbu a provoz vodohospodářských děl a zařízení.
- (6) Pokud není jiné úpravy, o rozdělení nákladů se usnese Komise podle zásad uvedených v předcházejících odstavcích.
- (7) O úhradu nákladů se postarají smluvní státy.

Článek 9

Náhrada nákladů

- (1) Náklady za práce a výkony, které slouží zájmu obou smluvních států nebo byly provedeny jedním ze smluvních států v zájmu druhého smluvního státu, budou vyúčtovány za uplynulý kalendářní rok do konce června každého roku.
- (2) Vyúčtování se provede tak, že se práce, výkony a materiál v zásadě vyrovnají in natura.
- (3) Vykazují-li vyúčtování za delší období ve prospěch jednoho smluvního státu zůstatek, jenž podle odstavce 2 nelze vyrovnat, vyrovná se zpravidla převodem. Přepočtení z měny jednoho smluvního státu do měny druhého smluvního státu se děje podle devizových kursů v té které době úředně (oficiálně) znanených. Dojde-li však při tom ke zřejmému nepoměru mezi výkony smluvních států, Komise při hodnocení podle odstavce 4 takový nepoměr odstraní.
- (4) Podrobnosti pro hodnocení a k tomu potřebné srovnání nákladů za práce, výkony a materiál, vyúčtování a provádění plateb určuje Komise. Komise se může také usnést na vyrovnání dodávkou materiálu, popřípadě poskytnutím prací v rámci účelu Smlouvy.
- (5) Převody podle odstavce 3 se provedou podle platební úpravy platné v té které době mezi oběma smluvními státy.

Článek 10

Vodoprávní ustanovení

- (1) Vodoprávní záležitosti se posuzují podle zákona a orgánem onoho smluvního státu, na jehož území se zařízení v daném případě vyskytuje.
- (2) U děl a zařízení, která budou umístěna na obou státních územích, uděluje povolení vodohospodářský orgán příslušný pro tuto část, která bude zřízena na jeho státním území, přičemž bude vzat zřetel na to, aby zařízení po sobě časově následovala a byla provedena při oboustranné účasti. Aby se zabránilo rozporům v obsahu rozhodnutí obou stran, je třeba dosáhnout dohody mezi příslušnými orgány obou smluvních států.

(3) U děl a zařízení, jimiž budou dotčena práva nebo zájmy na obou státních územích, která však budou zřízena pouze na jednom státním území, provede každý smluvní stát řízení na svém území. Přitom se použije přiměřeně odstavce 2.

(4) Vodohospodářské řízení o záležitosti, jejíž projednání přísluší do okruhu činnosti Komise, je možno zahájit s výjimkou nebezpečí z prodlení teprve tehdy, když se záležitostí zabývala Komise nebo zmocněnci (článek 1 odstavec 2 přílohy A). Potom projednají vodohospodářské orgány smluvních států, dbající ustanovení tohoto článku, v jakém rozsahu a v jakém časovém sledu provede každý smluvní stát vodohospodářské řízení. Nedospěje-li se při tom ke shodnému názoru, předloží se tato záležitost prostřednictvím Komise vládám smluvních států.

(5) Vodohospodářské orgány smluvních států se mohou ve vodoprávních záležitostech stýkat přímo.

(6) Dosavadní vodní oprávnění na hraničních vodách a s nimi souvisící závazky zůstávají nedotčeny.

Článek 11

Varovná služba

(1) Příslušná místa smluvních států, zejména taky hydrografická služba a místní stanice, budou si navzájem co možná nejrychleji podávat zprávy o nebezpečí velké vody, ledů a jiných nebezpečích, které jsou v souvislosti s hraničními vodami, pokud se o těchto nebezpečích dovědí.

(2) Směrnice pro varovnou službu stanoví Komise.

Článek 12

Těžba štěrku a písku

Štěrk a písek z pískových lavic mezi regulačními liniemi hraničních vod podle článku 1 písmena a) je dovoleno volně těžit pro říční stavební účely v hraničním úseku bez zřetele na jejich polohu v říčním korytě po předchozí dohodě míst smluvních států, příslušných pro říční stavby.

Článek 13

Znakování, vodočty, hydrometrické práce

(1) Topografické znaky na obou březích, jakož i triangulační body, výškové body, kilometrové a hektometrové znaky a vodočty bude každý smluvní stát na svém území udržovat a podle potřeby doplňovat a obnovovat. Příslušná místa smluvních států mohou ve vzájemné dohodě kdykoliv použít těchto zařízení. Smluvní státy budou podporovat provádění hydrometeorologických a hydrometrických pozorování a šetření; výsledky si budou vyměňovat.

(2) Plovoucí plavební znaky, jakož i plavební znaky na mostech a nástavbách budou smluvní státy střídavě zřizovat a udržovat v časovém rozmezí stanoveném Komisí. Pobřežní plavební znaky budou smluvní státy na svém území ve vzájemné dohodě zřizovat a udržovat.

Článek 14

Československo-rakouská komise pro hraniční vody

(1) Vodohospodářské otázky, opatření a práce, na které se vztahuje tato Smlouva, budou projednávány v Československo-rakouské komisi pro hraniční vody.

(2) Komise se poradí o záležitostech, které jí budou předloženy. Usnesení, která se učiní na základě těchto porad, nabudou právní účinnosti schválením vládami smluvních států.

(3) Podrobný okruh činnosti, jakož i složení této Komise a řízení před ní, upravuje statut, který je připojen k této Smlouvě jako příloha A.

Článek 15

Celní ustanovení

(1) Stavební materiál a provozní prostředky, které jsou dováženy z území jednoho smluvního státu na území druhého smluvního státu a jsou určeny k provádění prací v rámci této Smlouvy, s výjimkou pohonných hmot pro pozemní motorová vozidla, jsou trvale osvobozeny od všech dovozních a vývozních poplatků. Tento stavební materiál a provozní prostředky nepodléhají dovozním ani vývozním omezením.

(2) Přechnodně budou osvobozena od poplatků ve smyslu odstavce 1 vozidla, plavidla a nástroje (pracovní stroje, nářadí atp.) pod podmínkou, že tyto předměty budou celnímu orgánu předvedeny ke zjištění a že budou během doby, která bude stanovena celním orgánem, zpět vyvezeny. Zajištění poplatků na ně připadajících se neprovádí. Za předměty, které nebudou ve stanovené lhůtě zpět vyvezeny, se platí poplatky. Předměty dovezené z území jednoho smluvního státu, které se pro úplné opotřebování staly nepoužitelnými a nebudou proto zpět vyvezeny, nebudou zpoplatněny za předpokladu, že budou přenechány druhému smluvnímu státu k volné dispozici.

(3) Osoby vykonávající práce na území druhého smluvního státu, jakož i dovážena a vyvážená vozidla, plavidla, stavební materiál, provozní prostředky a nástroje, podléhají celní kontrole příslušného smluvního státu.

(4) Oba smluvní státy si vzájemně zajišťují v souvislosti s vodohospodářskými opatřeními, prováděnými podle této Smlouvy ve společném zájmu, prostřednictvím svých celních správ usnadněné bezpoplatkové celní odbavení pro průvoz vozidel, plavidel, stavebního materiálu, provozních prostředků a nástrojů, včetně potřebných pohonných hmot.

Článek 16

Překračování státních hranic

(1) Osoby, které při plnění svých úkolů vyplývajících z této Smlouvy, překračují státní hranice, musí být vybaveny dvojjazyčným průkazem pro překračování státních hranic (hraničním průkazem). Vzory československého a rakouského pohraničního průkazu jsou uvedeny v přílohách B a C k této Smlouvě.

(2) Hraniční průkazy opravňující ke vstupu na území Československé socialistické republiky vydává spolkové ministerstvo vnitra Rakouské republiky, hraniční průkazy opravňující ke vstupu na území Rakouské republiky vydávají příslušné úřady Československé socialistické republiky. Hraniční průkazy se vydávají s platností až na dobu pěti let.

(3) Hraniční průkazy se vidují na dobu jejich platnosti. Hraniční průkazy Československé socialistické republiky viduje spolkové ministerstvo vnitra Rakouské republiky, hraniční průkazy Rakouské republiky viduje ministerstvo vnitra Československé socialistické republiky. Vydávání a vidování hraničních průkazů je zproštěno poplatků a dávek.

(4) Smluvní státy jsou oprávněny bez uvedení důvodů odmítnout vidování hraničních průkazů nebo udělené vidování kdykoli zrušit. O tom musí být neprodleně vyrozuměn úřad druhého smluvního státu, který hraniční průkaz vydal.

(5) Držitelé hraničních průkazů jsou oprávněni překračovat státní hranice i mimo přípustné hraniční přechody a pobývat na území druhého smluvního státu až do vzdálenosti 200 m od státních hranic; ve zvlášť odůvodněných případech mohou být vydány hraniční průkazy opravňující k pobytu na území druhého smluvního státu až do vzdálenosti 20 km od státních hranic.

(6) Pobyt na území druhého smluvního státu je povolen jen v době od svítání do soumraku. Toto ustanovení však neplatí při živelních pohromách a jiných nepředvídaných událostech.

(7) Účel, pro který se hraniční průkaz vydává, jakož i obvod pracoviště na území druhého smluvního státu, musí být v hraničním průkazu přesně uveden.

(8) Držitelé hraničních průkazů jsou povinni předložit je na požádání ke kontrole příslušným úředním orgánům smluvních států.

(9) Každý smluvní stát je povinen včas vyzoomět své příslušné pohraniční kontrolní orgány o místě, době a účelu překročení státních hranic držiteli hraničních průkazů, jakož i zahájení a ukončení činnosti na území druhého smluvního státu.

(10) Každá ztráta hraničního průkazu musí být oznámena úřadu, který hraniční průkaz vydal; musí být o tom uvědomen úřad, který hraniční průkaz vidoval. Došlo-li ke ztrátě hraničního průkazu na území druhého smluvního státu, musí být o tom uvědomeny též příslušné pohraniční kontrolní orgány.

(11) Bude-li držitel hraničního průkazu během své činnosti na území druhého smluvního státu zadržen pro trestný čin, vyzoomí se o tom do 24 hodin pohraniční kontrolní orgán na nejbližším hraničním kontrolním přechodu smluvního státu, který hraniční průkaz vydal, s uvedením důvodu zadržení.

(12) Každý smluvní stát je povinen převzít na požádání neprodleně zpět držitele hraničního průkazu, který byl vydán jeho úřady.

Článek 17

Technická a finanční kontrola

Smluvní státy si vzájemně zajistí možnost společné prohlídky a posouzení všech prací prováděných v rámci této Smlouvy. Provedení a vyúčtování veřejných prací, uskutečněných společnými náklady nebo podle článku 8 odstavce 3, bude přezkoušeno společně. Bližší podrobnosti stanoví Komise.

Článek 18

Ulehčení provádění Smlouvy

Smluvní státy se vynasnaží ulehčit provádění této Smlouvy, jakož i činnosti Komise, přičemž budou dbát zájmů obou stran.

Článek 19

Řešení rozporů

(1) Rozpory týkající se výkladu nebo provádění této Smlouvy budou řešeny příslušnými místy obou smluvních států. Tím není vyloučeno řešení diplomatickou cestou.

(2) Jestliže nebude možno vyřešit rozpor tímto způsobem, bude předložen na požádání jednoho ze smluvních států rozhodčímu soudu.

(3) Rozhodčí soud bude ustanoven případ od případu tak, že každý z obou smluvních států určí do tří měsíců poté, kdy jeden z nich oznámil svůj úmysl obrátit se na rozhodčí soud, po jednom rozhodci, a že se takto určení rozhodci dohodnou na příslušníku třetího státu jako předsedovi. Nedojde-li k dohodě o předsedovi do šesti měsíců poté, kdy jeden z obou smluvních států oznámil svůj úmysl obrátit se na rozhodčí soud a nebude-li dohodnuto jinak, platí pro určení předsedy ustanovení článku 45 Úmluvy ze dne 18. října 1907 o pokojném řešení mezinárodních sporů, pokud se vztahují na volbu předsedy.

(4) Rozhodčí soud rozhoduje podle této Smlouvy, jakož i s použitím mezinárodního obyčejového práva a obecně uznaných právních zásad.

(5) Rozhodčí soud rozhoduje většinou hlasů. Jeho rozhodnutí jsou závazná. Každý ze smluvních států hradí výlohy svého rozhodce; ostatní výlohy hradí oba smluvní státy stejným dílem. V ostatním si upraví řízení rozhodčí soud sám.

(6) Pokud jde o předvolávání a výslech svědků a znalců, použije se obdobně ustanovení o právní pomoci platných v té které době mezi oběma smluvními státy.

Článek 20

Přechodná ustanovení

(1) Ustanovení této Smlouvy nahrazují dosavadní ujednání mezi oběma smluvními státy o řešení vodohospodářských otázek a opatření na hraničních vodách.

(2) Práce a opatření započatá nebo provedená před platností této Smlouvy budou považována za práce a opatření ve Smyslu této Smlouvy. Jejich vyúčtování se provede podle článků 8 a 9 této Smlouvy.

Článek 21

Vnitrostátní závazky

Vnitrostátní úpravy a závazky týkající se vodohospodářských opatření a s tím související úhrady nákladů nejsou dotčeny povinnostmi, které v této Smlouvě vzájemně převzaly smluvní státy.

Článek 22

Ratifikace a doba platnosti

(1) Tato Smlouva bude ratifikována. Ratifikační listiny budou vyměněny v Praze.

(2) Smlouva vstupuje v platnost třicátý den po výměně ratifikačních listin a nelze ji po dobu pěti let vypovědět. Po uplynutí tohoto období zůstává Smlouva v platnosti, pokud ji jeden ze smluvních států nevypoví. Výpověď nabude účinnosti koncem kalendářního roku, který následuje po roce, v němž bylo oznámení výpovědi doručeno diplomatickou cestou druhému smluvnímu státu.

Na důkaz toho zmocněnci obou smluvních států tuto Smlouvu podepsali a opatřili ji svými pečeti.

Dáno ve Vídni, 7. 12. 1967, ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a německém, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Československou socialistickou republiku Boháč v. r.

Za Rakouskou republiku Marquet v. r.